

# ክታቦታት ኮቪድ-19

እቲ ስነ-ፍልጠት ንጹር ኢዩ፡ እቶም ጥቕምታት ክታቦት ይዛይዱ ካብቶም ስግኣታት



መን ኢዩ ክኸተብ/ክበራታዕ ዝኸእል፡

**ኩሉ ካብ 6 ወርሕን ልዕሊኡን ዕድሚኡ ሰብ ቀዳሞት ተኸታተልቲ ናይ ኮቪድ-19 ክታቦት ክወስድ ክኸእል ኣለዎ።** ሓደ ቀዳማይ ተኸታታሊ የጠቓልል ተወሳኺ ዓቕን (ዶዝ) ንስርዓተ ብይነቶም ዝተዳኸሙ ሰባት።

**ኩሉም 5 ዓመትን ልዕሊኡ ዕድሚኡም ሰባት ዝወሰዱ ቀዳማይ ተኸታታሊ ክታቦት ወይ ኣቐዲሞም ብውሑዱ ቅድሚ 2 ኣዋርሕ መበራትዒ ወሲዶም ዝነበሩ "ዝዘመነ" መበራትዒ ፋይዘር ወይ ሞደርና ክወስዱ ኣለዎም።** እቶም ዝዘመኑ መበራታዕቲ ብ FDA (ምምሕዳር መግብን ኣፋውስን) ኣብ ነሐሴ 2022 ዝተፈቐዱ ኮይኖም ከምኡ'ውን ዝሓሸ ምክልኻል ኣንጻር እዋናውያን ዓይነታት ናይቲ ሕማም ክቕርቡ ይኸእሉ። እቶም 5 ዓመትን ልዕሊኡ ዕድሚኡም ድሕሪ ሕጂ ብቐዓት ኣይኮኑን ን"ቀንዲ" መበራትዒ ክወስዱ።

ዝተፈላለዩ ናይ ዕድመ ጉጅለታት ዝተፈላለዩ ዓቕናት (ዶዛት) ይወሃቦም ብምምርኪስ ኣብቲ ዓይነት ዓቕን ዝተጸንዐ ኣብ ነፍስ-ወከፍ ክሊኒካዊ ፈተነ። ነኣሽቱ ህጻናት ዝነኣሰ ዓቕን ይወስዱ ካብቶም ዝዓብዩዎም ቆልዑን መንእሰያትን።

እቲ ንጽል ቫለንሳዊ Novavax (ኖቫቫክስ) ኮቪድ-19 ዝበሃል ክታቦት፡ ንደቂ 18 ዓመት ከም መበራትዒ ዓቕን (ዶዝ) ኮይኑ ዝተመዘዘ ኮይኑ **ግን ናይ Pfizer (ፋይዘር) ከምኡ'ውን Moderna (ሞደርና) ዝተመሓየሹ መበራትዒ ኢዮም ግና ንኹሎም ነቲ ክታቦታት ክወስዱ ዝኸእሉ ሰባት እቲ ዝበለጸ ምርጫ።**

ንዝያዳ ሓበሬታ ብዛዕባ መበራታዕቲ ዓቕናት (ዶዛት) ብኸብረትኩም ርኣዩ ኣብ [መደብ ቆጻራ ክታቦት ኮቪድ-19](#)።

ክታቦታት ኮቪድ-19 ውሑሳትን ውጽኢታውያንን ዲዮም፡

እው፡ ናይ [Pfizer \(ፋይዘር\)](#)፡ [Moderna \(ሞደርና\)](#) ከምኡ'ውን [Novavax \(ኖቫቫክስ\)](#) ክታቦታት ብከቢድ ካብ ምሕማምን፡ ኣብ ሆስፒታል ካብ ምድቃስን፡ ካብ ሞት ብሰንኪ ኮቪድ-19 ኣብ ምክልኻልን ልዑል ውጽኢት ይርከቦም።

FDA (ምምሕዳር መግብን ኣፋውስን) ምሉእ ፍቓድ ሂቡ ንተጠቓምነት ክታቦት ኮቪድ-19 ዝኸነ Pfizer (ፋይዘር) ኣብ 12 ዓመትን ልዕሊኡን ንዝኸኑ ሰባት። Pfizer (ፋይዘር) ካብ FDA (ምምሕዳር መግብን ኣፋውስን) ኣብ ህጻናትን መንእሰያትን ካብ 6 ወርሒ ክሳብ 11 ዓመት ንዝዕድሚኦም ምጥቃም ፍቓድ ህጹጽ ኣጠቓቕማ (EUA) ኣለዎ። እዚ ናይ Moderna (ሞደርና) ክታቦት ነቶም 18ን ልዕሊኡን ዝዕድሚኦም ሰባት ተቐባልነት ዘለዎ ኮይኑ፡ ካብ 6 ወርሒ ክሳብ 17 ዓመት ዕድሚኦም ንዝኸኑ ህጻናትን መንእሰያትን ፍቓድ ይወሃቦም። Novavax (ኖቫቫክስ) ብ FDA (ምምሕዳር መግብን ኣፋውስን) ን12 ወይ ልዕሊኡ ዕድሜኦም ሰባት ዝተፈቐደ ኢዩ።

ናይ Johnson & Johnson (ጆንሰን ኤንድ ጆንሰን) ([J&J](#)) ናይ ኮቪድ-19 ክታቦት ኣብ ልዕሊ 18ን ልዕሊኡን ሰባት ብ EUA ደገፍ ኣለዎ። ኣብ መብዛኸትኡ ኩነታት ክታቦታት Pfizer (ፋይዘር)፡ Moderna (ሞደርና) ወይ Novavax (ኖቫቫክስ) ኣብ ልዕሊ'ቲ ቀዳማይን መበራትዒ ክታቦትን ናይ J&J ይምከር። እዚ ዝኸነሉ ምክንያት ድማ ከም ውሑድ ዓይነት ናይ ደም መቐስ ዝኣመሰሉ ከበድቲ ኣሉታዊ ተርእዮታት ከስዕብ ስለዝኸእል እዩ።

**እንታይ ኢዮም እቶም ከጋጥሙ ዝኸእሉ ጎድናዊ ሳዕቤናት ናይ ክታቦታት ኮቪድ-19፡**

ገለ ሰባት ከም ግዚያዊ ቃንዛ፡ ምቕያሕ ወይ ሕበጥ ኣብ ክታቦት ዝወሰድሉ ቅልጽም፡ ረስኒ፡ ምቕራጽ፡ ድኻም፡ ቃንዛ ጭዋዳታት፡ ዕግርግር ምባል ከምኡ'ውን/ወይ ቃንዛ ርእሲ ዝኣመሰሉ ጎድናዊ ሳዕቤናት ተሞኪሮም። ኣብ ዕሽላትን ትሕቲ ዕድመ ህጻናትን ዘስዕቦ ጉድናዊ ሳዕቤን የጠቓልል ሕርቃን፡ ብኸያት፡ ድቃስ ከምኡ'ውን ሸውሃት ምስኣንን። እዞም ጎድናዊ ሳዕቤናት ንዝኸነ ክታቦት ንቡር ኮይኖም፡ ኣካላትና ኣንጻር ኮቪድ-19 ንምክልኻል ዋህዮታት ክሃንጽ ከሎ ትጽቢት ይግበረሎም።

# ክታቦታት ኮቪድ-19

እቲ ስነ-ፍልጠት ንጹር ኢዩ፡ እቶም ጥቕምታት ክታቦት ይዛይዱ ካብቶም ስግኣታት



ክሳብ መዓስ እዩ ነታ ካልኣይቲ ዓቕን Pfizer (ፋይዘር)፡ Moderna (ሞደርና) ወይ Novavax (ኖቫቫክስ) ክወስድ ክጽብ፡

ኣብ መንጎ ዓቕን 1ን ዶብ 2ን ዘሎ ዝምከር ግዜ 3 ሰሙን (21 መዓልታት) ኢዩ ን Pfizer (ፋይዘር) ከምኡ'ውን ን Novavax (ኖቫቫክስ) ከምኡ ድማ 4 ሰሙናት (28 መዓልታት) ን Moderna (ሞደርና) ንኹሎም ሰባት፡

- ካብ ማእከላይ ክሳብ ኣዝዩ ብርቱብ ዝተዳኸመ ስርዓተ ብይነት ወይ
- 65 ዓመትን ልዕሊኡን ዕድሚኦም ወይ
- ናብ ኮቪድ-19 ምቅላዕ ወይ ከኣ ናብ ከቢድ ሕማም ምቅላዕ ብዘተሓሳስብ ኩነታት ቅልጡፍ መከላኸሊ ይድልዮም።

**ኣብዚ ቀረባ እዋን እቲ CDC (ማእከል ምክልኻልን ምቁጽጽራን ሕማማት) ኣብ መንጎ ዶብ Pfizer (ፋይዘር)፡ Moderna (ሞደርና) ወይ Novavax (ኖቫቫክስ) ናይ ካልኣት ሰባት ክሳብ 8 ሰሙናት ንኸጸንኡ እማመታቱ ቀይሩ እዩ** ንኣብነት ደቂ ተባዕትዮ ካብ 12 ክሳብ 39 ዓመት ዝኾኑ ብሰንኪ እዚ ሕማም እዚ ናኣሽቱ ናይ ማዮካርዲስ ድሕሪ ምቕባሎም። እዚ ኣብ መንጎ ዓቕናት (ዶዘት) ዘሎ ንውሓት ግዜ፡ ንውጽኢታውነት ክታቦት እውን ክውስኽ ይኸእል እዩ። ካልኣይ ዓቕን (ዶብ) መዓስ ክትወስድ ከምዘለካ ሕቶታት እንተሃልዮምኻ ምስ ወሃቢ ኣገልግሎት ጥዕናኹም ተዘራረቡ። ሓፈሻዊ ትሕዝቶ ናይ ኮቪድ-19 ናይ ክታቦት ምኽሪ ኣብ [ናይ ኮቪድ-19 መደብ ቆጻራ ክታቦት ክርከብ ይከኣል](#)።

እንድሕር ናይ መበራትዒ ዓቕን ደልዮ፡ እቶም ክታቦታት ኣይሰርሑን ኣለዉ ማለት ዲዩ፡

እቶም [ናይ ኮቪድ-19 ክታቦታት ብምኽንያት ኮቪድ-19](#) ንዝስዕብ ከቢድ ሕማምን ኣብ ሆስፒታልን ሞትን ንምክልኻል ብዝገባእ ይሰርሑ ኣለዉ። ይኹን እምበር፡ ምስ ግዜ ዕቕብ ናይ ምርካብ ዝንባላ ይንኪ እዩ፡ ብፍላይ ከኣ ከም ዓበይቲ ሰባት ከምኡ'ውን ከም ናይ ጥዕና ጸገም ዘለዎም ሰባት፡ ልኡምን ማእከላይን ሕማም ይከላኸሉ እዮም። **ብቑዓት ኣብ ዝኾንኩምሉ ዝተሓደሰ መበራትዒ ዓቕን ክትወስዱ ኣይትረስዑ!**

እንታይ ኢዮም "ዚተመሓየሹ" መበራትዒታት፡

እቲ "ቀንዲ" መበራትዒ ነቲ ቀንዲ ዓይነት ናይ ኮቪድ-19 ዕላማ ዝግበሩ ኢዮም ኔሮም። እቲ ብ "እተመሓየሹ" ተባሊሉ ዝፍለጥ መበራትዒ፡ ነቲ ኣብ መጀመርታ ዝነበረ እዩ ዕላማ ዝገብር ከምኡ'ውን ነቶም ኣብ ቀረባ እዋን ብብዝሒ ዝተራእዩ ናይ ኣሚክሮን ዓይነታት። እቲ FDA (ምምሕዳር መግብን ኣፋውስን) ነቶም እተመሓየሹ መበራትዒታት ኣንጻር እቶም እዋናውያን ዓይነታት እቲ ሕማም ብዝሓሸ መገዲ ንኸከላኸሉ ክፍትኑ ኣፍቂድሎም እዩ። እቲ ናይ Pfizer (ፋይዘር) መመሓየሺ መበራትዒ ነቑጣታት ን 5 ዓመትን ልዕሊኡን ሰባት ቅሩብ ኢዩ ከምኡ'ውን ናይ Moderna (ሞደርና) መመሓየሺ መበራትዒ ን 6 ዓመትን ልዕሊኡን ቅሩብ ኢዩ።

ንዝያዳ ሓበሬታ ብኸብረትኩም ርኣዩ ኣብ [ክታቦታት ኮቪድ-19 ኣብ ግዜ ጥንሲ ወይ ጡብ ምጥባው \(CDC\)](#)።

ህጻናትን መንእሰያትን ከቢድ ናይ ኮቪድ-19 ረኽሲ ከጋጥሞም ዘሎ ተኸእሎ ዝተሓተ እንተኾይኑ፡ ስለምንታይ እዮም ነዚ ክታቦት ክወስዱዎ ዘለዎም፡

CDC (ማእከል ምክልኻልን ምቁጽጽርን ሕማማት) ከምኡ'ውን ናይ ኣመሪካ ኣካዳሚ ሓኪም ህጻናት ኩሎም ብቑዓት ዝኾኑ ህጻናት ኣንጻር ኮቪድ-19 ክኸተቡ ይመኽሩ። ህጻናትን መንእሰያትን ምስ ዓበይቲ ብምንጽጻር ብኮቪድ-19 ናይ ምሕማም ተኸእሎም ዝተሓተ እኳ እንተኾነ፡ እዞም ዝስዕቡ ግን ይኸእሉ፡

- ብኮቪድ-19 ብጣዕሚ ይሓምሙ፤ ኣብ ሆስፒታል ምድቃስ'ውን ይጥለቡ። ናይ ጥዕና ጸገም ዘለዎም ቁልዑ [ከቢድ ሕማም ከጋጥሞም ዝለዓለ ተኸእሎ ኣለዎም፡ እንተኾነ ግን ሓዲ ሲባ ዝኾኑ ኣብ ሆስፒታል እተዓቑቡ ህጻናትን ኩተቲን ግቡእ ሕክምናዊ ኩነታት ዮብሎምን](#)
- ከቢድ ሕልኻላኻት ከም ብዙሕ ፀገማት [ዘለዎ ነድሪ መላግባ \(MIS-C\) ዮማዕብል](#)- ዝተፈላለዩ ክፍሊ ኣካላት ከም ልቢ፡ ሳንቡእ፡ ኩሊት፡ ሓንጎል፡ ቆርባት፡ ዓይኒ ወይ ናይ ማህጸን ክፍሊ ኣካላት ዝነድሩሉ ኩነት።
- ናይ ድሕሪ ኮቪድ [ዘሎ ኩነታት ኣማዕብሉ ብተወሳኺ](#) "ነዊሕ ኮቪድ" ዝብሃል።
- ምስፍሕፍሕ ኮቪድ-19 ናብ ካልኣት።
- ብቲ ሕማም እንተ ተታሒዞም ካብ ቤት-ትምህርቲ፡ ካብ ስፖርት፡ ካብ ተወሳኺ ንጥፈታት ከምኡ'ውን ካብ ካልእ ኣገደስቲ ፍጻሞታት ርኣቑ።

እቲ ቀዳማይ ተኸታታሊ ክታቦታታይ ኣብ ሕቡራት መንግስታት ኣመሪካ ፍቓድ እንተዘይተዋሂቡ መበራትዒ ክወሃቡን ይኸእልዮ፡

እቶም 5 ዓመትን ካብኡ ንላዕሊን ምሉእ ብምሉእ ብውድብ ጥዕና ዓለም ዝተመዘዘ ክታቦት (ከም ኣስትራ ዜነካ) ወይ ከም ክፍሊ ክለኒካዊ መርመራ ዝተኸተቡ ሰባት፡ መባእታዊ ተኸታታሊ ኣርእስትታቶም ድሕሪ ምዝዛምም፡ መደንዘዚ ዶብ ክረኽቡ ይኸእሉ እዮም።

# ክታቦታት ኮቪድ-19

እቲ ስነ-ፍልጠት ንጹር ኢዩ፡ እቶም ጥቕምታት ክታቦት ይዛይዱ ካብቶም ስግኣታት



## ናይ ኮቪድ-19 ክታቦት ንጥኑሳትን/ጡብ ንዘጥበዎን ውሑስ ድዩ፡

እው፡፡ ናይ ኮቪድ-19 ክታቦት ንነፍሱ-ጸራት ከምኡ'ውን/ወይ ጡብ ንዘጥበዎን፡ ክጠንሳ ዝፍትና ዘለዎ ወይ ኣብ መጻኢ ነፍሱ-ጸራት ክኾና ዝኽእል ካብ ከቢድ ሕማም ይከላኸለሉን፡፡ ኣብ ኣካላት ካብ ጥንሲ ብዝፍጠር ለውጢ፡ ነፍሱ-ጸራትን ኣብ ቀረባ እዋን ነፍሱ-ጸራትን ዝነበራን ምስ ዘይጠንሳ ሰባት ብምንጽጻር ብኮቪድ-19 ኣዝዮን ናይ ምሕማም ዕድሉን ሰፊሕ እዩ፡፡

## ኮቪድ-19 ሒዝኒ ኔሩ ኢዩ፡ ክሰብ ሕጂ ክታቦት ዮድልዮኩም ዲዩ፡

እው፡፡ ሰባት ልዕሊ ሓደ ግዜ ብኮቪድ-19 ክሕዘም ይኽእል ኢዩ፡፡ CDC (ማእከል ምክልኻልን ምቁጽጻርን ሕማማት) ዋላ'ውን ኮቪድ-19 እንተ ነበሮም፡ ኩሎም ዕድሚኦም 6 ወርሒን ልዕሊኡን ዝኾነ ሰብ ነቲ ክታቦት ክወስድዎ ከም ዘለዎም እዩ ዝምሕጸን፡፡ ሓደ ሰብ ካብቲ ቫይረስ ምስ ሓወዮ ንኽንደይ ዝኣክል ግዜ በቲ ቫይረስ ከይተሓከመ ከምዝጸንሕ ኣይንፈልጥን ኢና፡፡ ኣብዚ ሕጂ እዋን ዝግበር ናይ ጸረ-ኣክል መርመራታት ሓደ ሰብ ካልእ ናይ ኮቪድ-19 ረኽሲ ከይህልዎ ክከላኸለሉ ይኽእል እዩ፡፡ እቲ ኣንጻር ሓደ ዓይነት ጸቕጢ ማዕቢሉ ዘሎ ሕማም ምስቲ ካልእ ኣማራጺታት ንኸይከይድ እኹል መከላኸሊ ከም ዝህልዎ እውን ኣይንፈልጥን ኢና፡፡

## ድሕሪ ክታቦት ኮቪድ-19 ከበድቲ ኣሉታዊ ተርእዮታት ሳሕቲ እዮም ዝኽሰቱ፡፡

እቲ ዝተኸየደ መጽናዕቲ፡ ጥቕሚ እቲ ክታቦት ካብቲ ከስዕብ ዝኽእል ሓደጋ ኣጸቢቐ ከም ዝዛይድ እዩ ወሲኑ፡፡ ኣብ ዘይተኸተቡ/መበራትዒ ዘይወሰዱ ብሰንኪ ኮቪድ-19 ኣብ ሰባት ከቢድ ሕማም፡ ሕክምና ምድቃስ ወይ ሞት ከጋጥሞም ዘሎ ተኸእሎ ካብ ዝኾነ ይኹን ኣደገኛ ጎድናዊ ሳዕቤናት ናይ ኮቪድ-19 ክታቦት ዘለዎ ተኸእሎ ዝዓበዩ እዩ፡፡ ንዝያዳ ሓበሬታ ኣብ [ብልምዲ ዝሕተቲ ሕቶታት-ብዛዕባ ናይ ኮቪድ-19 ክታቦት \(CDC\) ናኡ፡፡](#)

ድሕሪ ክታቦት፡ እዞም ኣብ ታሕቲ ተጠቐሶም ዘለዉ ምልክታት ምስ ዝህልዉኻ ብቕልጡፍ ሕክምናዊ ረድኤት ክትሓትት ይግባእ፡፡

ዘይንቡር ግን ከኣ ከቢድ ዓይነት ናይ ደም ምርጋእ፡ [ትሮምቦክሲሲስ ምስ ትሮምቦክሲቶፕሪያ ሲንድረም \(TTS\)](#)፡ ኣብ ውሑዳት ካብቶም ናይ J&J ክታቦት ዝወሰዱ ሰባት ኣጋጢሙ እዩ፡፡ **ምልክታት** ከም ሕጽረት ምስትንፋስ፡ ቃንዛ ኣፍልቢ፡ ምሕባጥ እግሪ፡ ቀጻሊ ቃንዛ ከብዱ፡ ብርቱዕ ቃንዛ ርእሲ ወይ ደብዛብ፡ ቀሊል ምጭንዳሕ ወይ ደቂቕ ነጠብጣብ ደም ኣብ ትሕቲ ቆርበት ክንዮ ምርጋእ የጠቓልል፡፡ ናይ TTS ወሰኽ ኣብ ክታቦታት ናይ Pfizer (ፋይዘር)፡Moderna (ሞደርና) ወይ Novavax (ኖቫቫክስ) ተራእዩ፡ ስለዚ ኣብዚ ሕጂ እዋን CDC እቶም ክታቦታት Pfizer (ፋይዘር)፡ Moderna (ሞደርና) ወይ Novavax (ኖቫቫክስ) ኣብ ኩሎም ብቐዓት ሰባት ኣብ ጥቕሚ ክውዕል ይምሕጸን ከምኡ'ውን ዘጠቓልል ንመበራትዒ፡፡

ሳሕቲ [ዘጋጥም ተርእዮታት ጂላይን-ባሬ ሲንድረም \(GBS\)](#) እውን ብውሑድ ቁጽሪ ካብቶም ክታቦት J&J ዝወሰዱ ሰባት ኣጋጢሙ እዩ፡፡ GBS ዘይንቡር ናይ መትኒ ስርዓት እዩ ድኻም ጭዋዳታት ከስዕብ ዝኽእል ወይ ኣብ ኣዝዮ ጽንኩር ኩነታት መልመስቲ፡፡ መብዛሕትኡ ግዜ ምልክታት ሕማም ድሕሪ ክታቦት ካብ 1-2 ሰሙን እዮም ዝጅምሩ፡ እንተኾነ ድሒሩ'ውን ክረኣዩ ይኽእሉ ኢዮም፡፡ **ምልክታት ሕማም የጠቓልሉ** ድኻም ወይ ከኣ ናይ ምትንኻፍ ህዋሳት ብፍላይ ኣብ ኣእጋር ወይ ኣእዳው፡ እናኸፍኦ ክኸይድ ዝኽእል ከምኡ ድማ ናብ ካልእ ክፍሊ ሰውነት ክዘርጋሕ ይኽእል፡፡

ኣብ መንእሰያት ክታቦት ናይ mRNA ወይ Novavax (ኖቫቫክስ) ድሕሪ ምርከቦም፡ ማዮካርዳይቲስ (ነድሪ ልቢ) ን ፕሪካርዳይተርስ (ነድሪ ቁሪ ኣብ ከባቢ ልቢ) ን ክረኣዩ ጸኒሖም እዮም፡፡ እዚ ኣቶም መብዛሕትኡም ኣብ ከተቴታት ደቂተባዕትዮን መንእሰያትን ዝርኣዩ ከይኖም፡ ኣብ ውሽጢ ሒደት መዓልታት ድሕሪ ካልኣይ ዓቕን ክታቦት ምውሳይም ጸኒሖም እዮም፡፡ **እቶም ምልክታት ሕማም** የጠቓልሉ ቃንዛ ኣፍልቢ፡ ሕጽረት ምስትንፋስ ወይ ቅልጡፍ ምውቃዕ ልቢ፡ ሻምብቆ ምሕቃቕ ወይ ቅልቴፍ ህርመት ትርግታ ልቢ ዝኣመሰለ ስምዒታት የጠቓልል፡፡ መብዛሕትኡም እቶም ክንክን እተገብረሎም መንእሰያት፡ መድሃኒትን ዕረፍትን ምስ ረኽቡ ቀልጢፎም ጽቡቕ ተሰምዖም፡፡

ማዮካርዳይቲስ ከምኡ'ውን ፕሪካርዳይተርስ ድሕሪ መበራትዒ ምውሳይ ድማ ኣዝዮ ሳሕቲ እዩ ዘጋጥም፡፡ CDC (ማእከል ምክልኻልን ምቁጽጻርን ሕማማት) ከምኡ'ውን ናይ ኣመሪካ ኣካዳሚ ሓካይም ህጻናት ካልኣትን [ክሳብ ሕጂ](#) ዝኾነ ይኹን ሰብ 6 ወርሕን ካብኡ ንላዕልን ካብቲ ከስዕብ ዝኽእል ሓደጋታት ኣዝዮ ዝረሓቐ ክታቦት ክወስድ ይመኽሩ፡፡

ንዝያዳ ሓበሬታ ርኣዩ [ማዮካርዳይቲስ ከምኡ'ውን ፕሪካርዳይተርስ ዝስዕቡ ድሕሪ ክታቦት ናይ mRNA ኮቪድ-19 \(CDC\)](#)፡፡

# ክታቦታት ኮቪድ-19

እቲ ስነ-ፍልጠት ንጹር ኢዩ፡ እቶም ጥቕምታት ክታቦት ይዘይዱ ካብቶም ስግኣታት



## መን እዮም እቶም ተወሳኺ ዓቕን ከም ቀዳማይ ተኸታታሊ ክታቦት ዘድልዮም፡

እቲ ምሉእ ጥቕምታት ናይ ክታቦት ንምርካብ፡ CDC ነቶም ብጣእከላይን ኣዘዩ ከቢድን ናይ ምክልኻል ዓቕሞም ዝተዳኸሙ ሰባት [ብተወሳኺ ክታቦት ናይ mRNA ክወሃቡም](#) ድሕሪ 28 መዓልቲ ይመክር እዚ ድማ ድሕሪ እቲ ካልኣይ ዓቕን (ዶዝ) Pfizer ወይ Moderna (ፋይዘር ወይ ሞደርና) ምውሳይም ድሕሪ 28 መዓልታት፡ ኣብ ናይ J & J ድማ ድሕሪ'ታ ቀዳመይቲ ዓቕን ምውሳይም እዩ። ንተወሳኺ ናይ Novavax (ኖቫቫክስ) ዓቕን ምሕጽንታ የለን።

እቲ ምሕጽንታ፡ ካብ 6 ወርሒ ክሳብ 4 ዓመት ዝዕድሙኦም ህጻናት ቀዳማይ ተኸታታሊ Moderna (ሞደርና) ዝተወሰዱ ከምኡ'ውን ዕድመኦም 5 ዓመትን ካብኡ ንላዕልን ዝኾኑን Pfizer (ፋይዘር)፡ Moderna (ሞደርና) ወይ J&J ኮይኖም፡

- ናይ ጥረታት ወይ መንሸሮ ደም ንጡፍ ሕክምና መንሸሮ ዝግበረሉ ዝነበረ
- ናይ ክፍሊ ኣካል ምትካል ተገይሩ ከምኡ'ውን ንስርዓተ ምክልኻል ሕመም ንምጭፍላቕ መድሃኒት ክወሰድ እንተጸኒሑ
- ኣብ ውሽጢ ዘን ዝሓለፉ 2 ዓመታት ሓይ ፈርዒ ዋህዮኣዊ ምስግጋር ወይ ንስርዓተ ብይነት ንምጭፍላቕ መድሃኒት ምውሳይ
- ማእከላይ ወይ ከቢድ ናይ ምክልኻል ዓቕሚ ዘለዎም መባእታዊ (ከም በዓል ዲጂዮርጅ ሲንድሮም፡ ዊስኮት-ኣልድሪክ ሲንድሮም)
- ዝለዓለ ወይ ዘይተሓከመ ረኽሲ ኤች.ኣይ.ቪ (HIV)
- ንጡፍ ሕክምና ምስ ልዑል ዓቕን ኮርቲኮስቲሮይድ ወይ ካልእ መድሃኒታት ክጸቕጡ ዝኸኸሉ ነቲ ናይ ስርዓተ ብይነት መልሰ ተግባር

ሰባት ብዛዕባ ናይ ሕክምና ኩነታቶም ምስ ናይ ወሃብቲ ኣገልግሎት ጥዕናኦም ክዘራረቡ ኣለዎም፡ ከምኡ'ውን ተወሳኺ ዓቕን ምውሳይ ንጎኦም ግቡእ ድዩ ኣይኮነን።

## እቶም ክታቦታት ብኸመይ ኢዮም ቀልጢፎም ማዕቢሎም፡

እቲ ንኮቪድ-19 (SARS-COV-2) ዘስዕብ ሻይረስ ኣብ ታሕሳስ 2019 ጥራይ እኳ እንተተረኸበ፡ ኣብ መላእ ዓለም ዝርከቡ ተመራመርቲ ስነ-ፍልጠት፡ ካብ 2007 ጀሚሮም ብቐረብ ንዝረኣዩ ሻይረሳት ክታቦት ይሰርሑ ኣለዉ። ንዝያዳ ሓበሬታ ርኣዩ ኣብ [ዝምዕብሉ ዘለዉ ክታቦታት ኮቪድ-19።](#)

## ካብቲ ናይ መጀመርያይ ክታቦት ኮቪድ-19 ዝፍለ መበራትዒ ክወስድ ይኸእልዩ፡

ገለ ሰባት ከምቲ ናይ መጀመርታኦም ዝነበረ ዓይነት ክታቦት ዝወሰድዎ ዝኾነ መበራትዒ ዓቕን (ዶዝ) ክወስዱ ክመርጹ ይኸእሉ። ገለ ሰባት ድማ ካብቲ ናይ መጀመርታኦም ዝነበረ ዓይነት ክታቦት ዝተፈልየ ዓይነት መበራትዒ ክወስዱ ክመርጹ ይኸእሉ።

CDC ብሰንኪ'ቲ ሳሕቲ (ግን ከኣ ከቢድ) ጎድናዊ ሳዕቤን ናይ ክታቦት J&J [CDC ይምሕጸን ን](#) ውልቀሰባት ዝወሰዱ ናይ J&J ክታቦት ክወስዱ ናይ mRNA (Pfizer ወይ Moderna) መበራትዒ ዓቕን።

## እንድሕር ናይ መበራትዒ ዓቕን (ዶዝ) ዘይወሰዱ ከም "ምሉእ ብምሉእ" ዝተኸተብኩ ዲዩ ዝሕሰብ፡

እወ። ኣብዚ ግዜ ነፍሲወከፍ ሰብ ክልተ ሰሙን ድሕሪ እታ ካልእይቲ ዓቕን ምውሳይ ኣብ ናይ ክልተ ተኸታታሊ ክታቦት ከም Pfizer (ፋይዘር)፡ Moderna (ሞደርና) ወይ Novavax (ኖቫቫክስ) ወይ ድማ ድሕሪ ክልተ ሰሙን ካብ ናይ ንጽል ዓቕን ክታቦት ከም ክታቦት J&J ምሉእ ብምሉእ ከምዝተኸተብ ይቐጽር። እንተኾነ ግን ምሉእ ብምሉእ ክቱብ ከምኡ'ውን ዝተበራትዐ ሙኪን ኢዩ እቲ ዝበለጸ መገዲ ነብስኩም ትከላኸልሉ ካብ ከበድቲ ሕመማት፡ ሆስፒታል ካብ ምድቃስክ ከምኡ'ውን ሞት ብሰንኪ ኮቪድ-19፡ ከምኡ ድማ ንሙግዳል ለበዳ ናይቲ ሻይረስ።

## ካበይ ክረክብ ይኸእል ክታቦት ኮቪድ-19 ወይ መበራትዒ፡

ኣዝዮም ብዙሓት ቦታታት ኣለዉ ናይ ነጻ ዓቕን (ዶዝ) ክታቦት ኮቪድ-19 ወይ መበራትዒ ክትረኽቡሎም ትኸእሉ። ዋላ ሓይ ካብ ክለኒክ ክታቦት ሕብረተሰብ ኣላሜዳ ካውንቲ ኣይደልዮን እዩ ወረቐት መንነት፡ መድሕን ወይ ቈጽራ።

ንሓፈሻዊ ዝርዝር ቦታታት ክታቦት ኣብ ከባቢኩም፡ ተመልከቱ ኣብ [Alameda County Vaccine Availability \(ተረካብነት ክታቦት ኣላሜዳ ካውንቲ\)](#) ወይ ብጽሑ ናብ፡ <https://linktr.ee/AlamedaCountyOHE>.

ንሓገዝ ኣብ ቆጶራ ምሓዝ ን ደውሉ ናብ፡ 510-268-2101.



**ALAMEDA COUNTY HEALTH CARE SERVICES AGENCY  
PUBLIC HEALTH DEPARTMENT**

Colleen Chawla – Agency Director  
Kimi Watkins-Tartt – Director  
Nicholas Moss, MD – Health Officer

Contact  
Public Health Department:  
(510) 267-8000 Main Line  
COVID-19 Information:  
(510) 268-2101  
[www.acphd.org](http://www.acphd.org)